

Výroční zpráva o implementaci programu za rok 2020

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SHRNUTÍ PRO VEŘEJNOST

Rok 2020 se stal šestým rokem implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen OP VVV), jehož hlavním cílem je přispět k ekonomice založené na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR. Program je financovaný z Evropského sociálního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze státního rozpočtu České republiky. Celková alokace programu dosahuje výše 3,44 mld. EUR (včetně národního spolufinancování), z toho příspěvek z Evropských strukturálních a investičních fondů činí (tzv. EU podíl) činí 2,77 mld. EUR. Řídicím orgánem OP VVV (dále jen ŘO) je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Od schválení programu v roce 2015 již bylo vyhlášeno celkem 76 výzev. Jejich prostřednictvím získalo podporu 16 928 projektů v celkové výši 93,4 mld. Kč. V roce 2020 byly vyhlášeny poslední čtyři výzvy k předkládání žádostí o podporu, pro které byla využita zbývající disponibilní alokace, další výzvy již nejsou plánovány. U většiny podpořených projektů v roce 2020 probíhala realizace, 33 % projektů již bylo ukončeno.

Obdobně jako v předchozích letech patřil OP VVV mezi programy s nízkým rizikem a čerpání alokovaných prostředků probíhalo bezproblémově. K 31. 12. 2020 činila celková výše výdajů, které příjemci podpory využili na realizaci projektů a které ŘO v souladu s nastavenými pravidly schválil, 47,9 mld. Kč. Tato částka představuje 53 % celkové alokace programu.

I v roce 2020 pokračoval ŘO ve svém úsilí o maximální míru zjednodušení administrace při realizaci projektů zejména prostřednictvím vyhlášení výzev pro předkládání zjednodušených projektů, které využívají jednotkové náklady a které žadatelé vytvářejí na základě předdefinovaných šablon. Tento typ projektů využívají zejména příjemci z oblasti regionálního školství a tvoří významný podíl na celkovém počtu podpořených projektů. K 31. 12. 2020 bylo v této oblasti podpořeno již 15 206 zjednodušených projektů, na které byla poskytnuta podpora ve výši 12,5 mld. Kč. Příjem žádostí o podporu formou zjednodušených projektů bude na základě výzev Šablony III pokračovat i v roce 2021.

Věcně je OP VVV rozčleněn do tří tematických prioritních os (PO1, 2 a 3); prioritní osa 4 (PO4) je zaměřena na podporu činností ŘO v oblastech přípravy, hodnocení, monitorování, administrativní a technické podpory a kontroly, které jsou nezbytné pro účinnou implementaci programu.

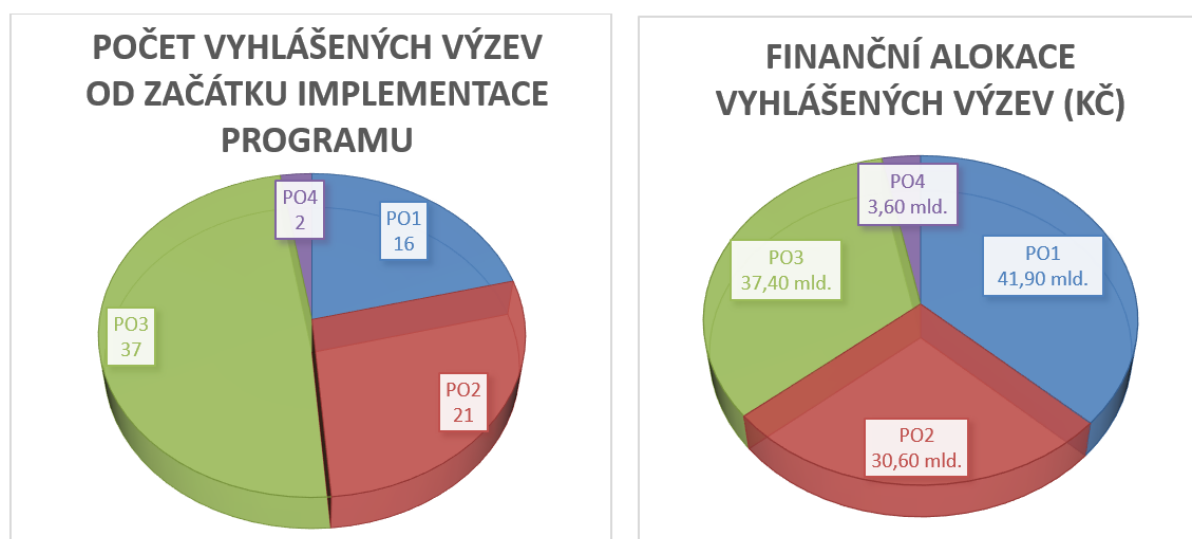
PO1 je zaměřena na podporu výzkumu, infrastruktur pro výzkumně vzdělávací účely a na podporu strategického řízení výzkumu, vývoje a inovací. V roce 2020 již nebyla v této PO vyhlášena žádná výzva, neboť alokace byla již plně zazávazkována.

PO2 je zaměřena na zkvalitnění vzdělávání a strategického řízení na vysokých školách (dále jen VŠ), rozvoj lidských zdrojů pro výzkum a vývoj včetně podpory výuky spojené s výzkumem a na zlepšení infrastrukturních podmínek a otevřenost vzdělávání na VŠ. V roce 2020 byla v této PO vyhlášena jedna

výzva, a to Mezinárodní mobilita výzkumných pracovníků – MSCA – IF IV podporující kvalitní projekty, na něž nezbyly finanční prostředky z programu Horizont 2020. Alokace této výzvy byla na základě velkého zájmu kvalitních projektů navýšena, podpořeny byly projekty ve výši 160 mil. Kč. Disponibilní alokace PO2 tím již byla plně zazávazkována.

PO3 je zaměřena na vzdělávání k sociální integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zvýšení kvality předškolního vzdělávání, rozvoj strategického řízení, zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy. V roce 2020 byly vyhlášeny tři poslední plánované výzvy. Dvě z nich, výzvy Šablony III pro hlavní město Prahu s alokací 270 mil. Kč a Šablony III pro ostatní kraje ČR s alokací 2,73 mld. Kč, navázaly na předchozí úspěšné obdobné výzvy pro zjednodušené projekty vyhlášené v letech 2016 a 2018. Poslední vyhlášenou výzvou byla Akční plánování v území s alokací 600 mil. Kč, která kombinuje principy krajského i místního akčního plánování a zajišťuje metodickou podporu jejich realizátorům.

Téměř všechny projekty napříč OP VVV, jejichž realizace probíhala v roce 2020, zasáhla celosvětová pandemie onemocnění COVID-19 a s ní související omezení nejen v ČR, ale i v zahraničí. ŘO intenzivně komunikoval s příjemci dotace a průběžně monitoroval možné komplikace. Jako nejzásadnější se jevílo zpoždění v realizaci projektů z důvodu nemožnosti provádět naplánované prezenční aktivity či mezinárodní mobility. Ve spolupráci s příjemci dotace byly uskutečněny kroky, které umožnily další úspěšnou realizaci projektů bez zásadních dopadů do jejich cílů. Pro zmírnění dopadů byla přijata řada opatření, zejména možnost prodloužení fyzické realizace projektů či umožnění distančních forem vzdělávání a jednání. Tato opatření si vyžádala operativní úpravy Řídicí dokumentace OP VVV. Byl aktualizován Operační manuál ŘO OP VVV i obecné a specifické části Pravidel pro žadatele a příjemce.

I díky prostředkům z OP VVV v PO1 a PO2, které směřovaly k modernizaci budov, pořízení nejmodernějších přístrojů či do podpory výzkumných týmů a personálních kapacit, mohli někteří příjemci podpory velice pohotově přispět k řešení pandemické situace a zajistit dostatečné kapacity pro boj s koronavirem – ať už pro vývoj a výrobu ochranných prostředků a pomůcek, zajištění a zefektivnění testování, imunologický výzkum či poskytnutí přednostního přístupu k výpočetním zdrojům, přístrojům či laborořím pro řešení problematiky COVID-19.

V PO3, tj. v oblasti vzdělávání v regionálním školství, se v době omezení prezenční výuky stal velmi přínosným např. projekt Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů (SYPO), který realizuje Národní pedagogický institut České republiky. Projekt SYPO pomohl vzdělávacímu systému během nouzového stavu více než padesátkou webinářů pro pedagogy zaměřených na praktické a využitelné postupy v oblasti IT a na návody pro online výuku. K řešení situace na školách přispěly i další projekty např. rešeršemi zahraničních přístupů, sdílením zkušeností a doporučení ke vzdělávání dětí se znevýhodněními v období dlouhodobého přerušení školní docházky, mapováním situace ve školách či dalšími webináři. Jiným příkladem aktivity projektu podpořeného z OP VVV je naprogramování interaktivní mapy odběrových míst pro testování onemocnění COVID-19 pro Ministerstvo zdravotnictví.

Komunikační aktivity se v roce 2020 vzhledem k fázi implementace OP VVV častěji než dříve zaměřovaly na výstupy a přínosy projektů. Mezi hlavní komunikační aktivity roku 2020 patřily např. účast na veletrhu Gaudeamus a dvou online konferencích Řízení školy. Byly zpracovány dva newslettery NoVVVinky, infografická brožura OP VVV v číslech, letáky a propagační plakáty, nástěnný fotokalendář a diář 2021. Probíhala též online komunikace prostřednictvím Facebooku, YouTube kanálu, profilu OP VVV na Instagramu a webové stránky OP VVV a interaktivní mobilní aplikace Mapa projektů OP VVV.

ŘO v návaznosti na zkušenosti s realizací OP VVV intenzivně připravoval intervence pro budoucí programové období 2021–2027. V říjnu 2020 proběhlo online formou již třetí jednání Přípravného výboru Operačního programu Jan Amos Komenský (dále jen OP JAK), na kterém byl představen indikativní plán intervencí OP JAK. Na webových stránkách MŠMT byl též zveřejněn první návrh Programového dokumentu OP JAK <https://opvvv.msmt.cz/aktualita/>.

V mobilní aplikaci Mapa projektů OP VVV bylo k 31. 12. 2020 zpřístupněno téměř 17 tisíc projektů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY